

EIBARREKO MEMORIA ONDAREA INTERPRETATZEKO PROIEKTU PROPOSAMENAREN LABURPENA

EIBAR, ERREPUBLIKAREN MEMORIA

Proiektu honen helburu nagusia hezkuntzako, kultur aisialdirako eta memoria turismoko eskaintza antolatzea da, udalerrian, 1931 eta 1945 arteko urteak ardatz hartuta. Garai horretan, II. Errepublika garaia, Gerra Zibila, gerraostea eta Eibar berreraiki zuten aroa biltzen dira.

Eibar memoria interpretatzeko gune gisa garatzeko plana Eibarko Udalaren gobernu planaren barruan dago, eta Espainiako Gerra Zibilarekin lotutako memoria ondarea berreskuratzeko eta balioesteko Euskal Autonomia Erkidegoan ageri diren joera zabalagoarekin lotu behar dugu (Gernika, Elgeta, etab.), baita Estatuko gainerako tokietan gertatzen ari direnekin ere (Katalunia da erreferente nagusia).

Ondoren aurkeztuko dugun proiektuak Eibar «memoria lurralde» gisa hartzen du, eta, horrenbestez, udalerrri osoko memoria jarduerak hartzen ditu kontuan; hau da, bai herrigunekoak, bai baserri inguruetaoak. Hala, eskaintza hori eta udalerrriak eskaintzen dituen gainerako zerbitzu osagarriak bateratzea aurreikusten du.

Ardatza II. Errepublikaren historia Eibarren izango da, tokian tokiko ikuspegia kontuan harturik, nahiz eta luzetxoa eta polifazetikoak ere baden, diskurtso koherentea, landua eta didaktikoa erabiliko da. Garai hartako fenomeno sozialak zein politikoak modu erakargarrian kontatzeko moduko diskurtsoa erabiliko da. Luis Castells-ek esandako moduan, gerrak pikutara bidalitako ilusio aroa.

Baina Eibarko proiektuak iraganeko ikasgaiak ere jorratu nahi ditu, eta belaunaldi berrien esku ipini, batetik, memoria eta, bestetik, etorkizunera begira proiektatzen diren balio positiboak. Ziur asko, oroitzapenen bitartez, gerrak ekarritako tragediak biziko ditugu;

gizatasunez betetako istorio pertsonalak, elkartasunez, tolerantziaz, elkarrenganako errespetuz, ausardiaz, umorez, ekimenez... Finean, gizarte hobea sortzen laguntzen diguten balioez.

KONTZEPTUAREN ETA PROPOSATUTAKO GAIAREN ESKEMA

Kontzeptua EIBAR, ERREPUBLIKAREN MEMORIA	
OINARRIZKO GAIAK	GAI ESPEZIFIKOAK
MUGIMENDU AURRERAKOIAK	Oasi liberala <i>Eibarko politikaren eta gizartearen berezitasunarekin lotutako alderdiak.</i>
	Langileen autokudeaketa <i>Kooperatibismo sozialistarekin lotutako alderdiak.</i>
	Askatasuna, berdintasuna, justizia <i>Balio demokratikoekin lotutako alderdiak</i>
HIRI OSO EREDUGARRIA	Apirilak 14, 6:30 <i>II. Errepublika aldarrikatzearekin lotutako alderdiak</i>
	Arma Gobernuaren aurka <i>34ko urriko matxinadarekin lotutako alderdiak.</i>
	Eibar berria <i>Hiria, gizarte eta ekonomia biziberritzearekin lotutako alderdiak</i>
FRONTEA	Sarjentua? Zu zerorri. <i>Herritarren erreakzioarekin eta defentsaren antolamenduarekin lotutako alderdiak.</i>
	Ai, Arrateko Ama! <i>Eibarreko mendietan defentsa antolatzearekin lotutako alderdiak</i>
	Sua zerutik <i>Eibarreko bonbardaketekin lotutako alderdiak</i>
	Elkarbizitza zaila <i>Militarrek hartutako Eibarreko eguneroko bizitzarekin lotutako alderdiak</i>
	Nafarra, abestu guri jota bat! <i>Trintxeretako bizimoduarekin lotutako alderdiak</i>
	Hiri «askatua», Hiri suntsitua. <i>Eibar hartu eta suntsitu zuten garaiarekin lotutako alderdiak.</i>
IZENAK / IZANAK	Galdutako belaunaldia <i>Memoriarekin eta omenaldiekin lotutako alderdiak.</i>
	Oroiminez <i>Lekukotzekin eta biografiekin lotutako alderdiak.</i>

INTERPRETAZIO TOKIEN ESKEMA

MUGIMENDU AURRERAKOIAK	
Oasi liberala	Udala eta egoitza politikoak: Herriko Etxea, bestelako egoitzak, etab.
Langileen autokudeaketa	Alfa ingurua, garai bateko lantokiak (Star, Orbea, BH...), armagintza eskola...
Askatasuna, berdintasuna, justizia	Eduki eta toki guztiei aplikatzeko moduko balioak.
HIRI OSO EREDUGARRIA	
Apirilak 14, 6:30	Udala, herriko etxea...
Armak Gobernuaren aurka	Udala, Untzaga plaza, Armagintza eskola eta Markeskua, tren geltokiak...
Eibar berria	Untzeta jauregia, Egogain, Bidebarrieta, Errebal...
FRONTEA	
Sarjentua? Zu zerorri.	Untzaga plaza, Defentsa junta, Txaltxa zelai...
Ai, Arrateko Ama!	Arrate, Akondia, Kalamua, Usartza, Ixua...
Sua zerutik	Karakate, Arrate, babesleku antiaereoak, San Andres, Garagoitxi...
Elkarbizitza zaila	Udaletxea, Untzaga plaza, komentuak, zinemak, Astelena pilotalekua...
Nafarra, abestu guri jota bat!	Akondia trintxerak
Hiri «askatua», Hiri suntsitua.	Udaletxea, San Andres ingurua (Erdi Aroko hirigunea),
IZENAK / IZANAK	
Galdutako belaunaldia	Giza alderdiak nonahi
Oroimez	Kaleak, adibidez Toribio Echevarria, jaiotetxeak, udaletxea...

ESKU HARTZEA HERRIGUNEAN ZEIN LANDA INGURUETAN

Ikusten denez, proposamenak hainbat esku-hartze aurreikusten ditu, bai herrigunean, bai baserri aldeetan. Ondoren, modu eskematikoan azalduko dizuegu interpretazioaren garapena, Eibarreko memoriaren lurraldea osatzen duten ekipamenduak eta elementuak abiapuntu hartuta.

EIBAR, ERREPUBLIKAREN MEMORIA	
HERRIGUNEA	BASERRI INGURUAK
<ul style="list-style-type: none"> • Bisitarien zentroa: Portalea eraikina • Gune tematikoa: Udala 	<ul style="list-style-type: none"> • Bisitarien zentroa: Arrateko koloniak
<ul style="list-style-type: none"> • Sarrerako seinaleak: Untzaga plaza • Tokietako seinaleak: Babesleku antiaereoak Alfa lantokia Lantokiak: Orbea, Star... Armagintza eskola San Andres eliza Defentsa juntaren kokapena Herriko etxea Kruzeta aretoa Astelena pilotalekua Untzeta jauregia Bidebarrieta etxebizitzak Garai bateko batzokia San Andres zurztegi/ospitalea • Oroimen seinaleak Egogain kaleko aterpetxea Urki hilerri/hobia Ignacio Olañeta hilobia (Ermuan) • Norabide seinaleak 	<ul style="list-style-type: none"> • Sarrerako seinaleak: Arrate Tokietako seinaleak: Arrateko santutegia Arrateko begiralekua Arrateko gurutzea Akondiako gerra arrastoak Kalamuako gerra arrastoak Aizketako gerra arrastoak Usartzako gerra arrastoak Ixuako gerra arrastoak Santakutzeko arrastoak Aginagako gerra arrastoak • Norabide seinaleak
<p>Plaza de la Memoria / Oroimenaren plaza (Txaltxa Zelai auditoriuma)</p>	<p>Seinaledun ibilbide tematikoa: Arrate-Kalamua-Akondia-Usartza-Arrate</p>

PROIEKTUA DINAMIZATZEKO EKINTZAK

Tokian bertan egingo den esku-hartzeak hainbat ekintza izango ditu proiektua dinamizatzeko helburuz; besteak beste, kulturalak, turistikoak eta hezkuntzarekin lotutakoak. Hona adibide batzuk:

1. «Eibar, Oroimen Lurraldea» hedatzeko ohiko zerbitzuak eta ekintzak:

Bisita gidatuak, irteera eta txangoak, norberak gidatutako ibilbideak, girotze eta errekonstrukzio historikoak, ikasleentzako tailerrak, helduentzako tailerrak (esate baterako, ahozko historiari buruzko tailerrak), kultur adierazpideak, gaiarekin lotutako nazioarteko egunak ospatzea (giza eskubideena, kasu).

2. Oroimen ekintza bereziak.

3. Argitalpenak (hedapen eskuorriak, lurraldeko gidak, koaderno didaktikoak, argitalpen ildoak, berriak eta berrargitalpenak...)

4. Hezkuntza programa:

Hezkuntza komunitateari zuzendutako programak antolatuko dira. Hezkuntza programek sektore horretan parte hartzen duten publiko guztiei bideratutako ekintzak hartzen dituzte aintzat; bai hezkuntza arautua (ikastetxeak, institutuak, unibertsitateak), bai arautu gabea (aisialdia eta bestelako hezkuntza ekimenak). Arrateko udalekuek funtsezko zeresana izango dute hezkuntza programazio indartsua antolatzeko. Hauek dira, besteak beste, antola daitezkeen hainbat jarduera: bisita dinamizatuak, tailerrak eta abar.

PROIEKTUA GARATZEKO PROPOSATUTAKO ALDIAK

Proiektua martxan ipintzeko hiru fase aurreikusi ditugu, bina urtekoak. Aurten zero urtea izango da, aldez aurreko aldia. Aldi honetan proposamenak eta proiektuak aurkeztuko dizkiegu udaleko eta erakundeetako arduradunei, baita teknikariei eta interesa duten tokiko eragileei ere. Horiek guztiek proiektuaren inguruko hausnarketa egingo dute, eta, proiektuaren kudeatzaileek egoki iritziz gero, aldaketa zein proposamen horiek txertatuko dituzte proiektuan. Hori horrela izanik, lehendabiziko urte operatiborako lehentasunak, ekintzak eta aurrekontuak zehaztuko dira.

ALDIAK	1. ALDIA (2011-12)	2. ALDIA (2013-14)	3. ALDIA (2015-16)
Helburuak	<ul style="list-style-type: none"> • Erakundeen inplikazioa • Ikerketa historikoa • Proiektua hasieran sustatzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Lurraldean txertatzea • Kalitatea / erakargarritasuna 	<ul style="list-style-type: none"> • Egitura sendotzea • Lehiakortasuna • Bikaintasuna
Jarduerak	<ul style="list-style-type: none"> • Lankidetzaren hitzarmena • Finantzaketa topatzea • Gerra aztarnak ikertzea • Memoria historikoa berreskuratzeko proiektua • Plangintza exekutiboa: <ul style="list-style-type: none"> - Irudia - Seinaleztapena - Erakusketa eremuak 	<ul style="list-style-type: none"> • Inbertsioak azpiegituretan eta seinaleetan (lehen fasea) • Produktu zorroa • Gidak eta interpreteak trebatzea • Komunikazio ekintzak • Merkataritza ekintzak 	<ul style="list-style-type: none"> • Inbertsioak azpiegituretan eta seinaleetan (2. fasea) • Tokiko lehiakortasun taldea • Produktu zorroa • Komunikazio ekintzak • Merkataritza ekintzak